COUR DE JUSTICE

BENELUX

GERECHTSHOF

~

A 2025/1/5

ARREST

Inzake :

Naam : Christian DU BOIS

Tegen :

Naam : Vlaams Gewest

Procestaal : Nederlands

ARRÊT

En cause :

Nom : Christian DU BOIS

Contre :

Nom : Vlaams Gewest

Langue de la procédure : le néerlandais

Het Benelux-Gerechtshof heeft in de zaak A 2023/1 het volgende arrest gewezen

1. Overeenkomstig artikel 6 van het Verdrag van 31 maart 1965 betreffende de instelling en het statuut van een Benelux-Gerechtshof (verder: het Verdrag) heeft het hof van beroep te Antwerpen in een arrest van 6 februari 2025 gewezen in de zaak van Christian Du Bois tegen Vlaams Gewest, een vraag van uitleg gesteld aan het Benelux-Gerechtshof met betrekking tot de Eenvormige wet betreffende de dwangsom.

De feiten

2. De verwerende partij legde op 10 december 2020 verschillende bestuurlijke maatregelen, gepaard met dwangsommen, aan de eisende partij op met betrekking tot diens uitbating van een garage. De verwerende partij bracht dit besluit op 15 december 2020 bij aangetekende brief aan de eisende partij ter kennis.

Aangezien de eisende partij de bestuurlijke maatregelen niet uitvoerde, betekende de verwerende partij aan de eisende partij in eerste instantie op 7 mei 2021 een eerste dwangbevel tot betaling van dwangsommen ten bedrage van 8.170 euro en in tweede instantie, omwille van de aanhoudende niet-nakoming van de bestuurlijke maatregelen, op 30 augustus 2022 een tweede dwangbevel voor een bedrag van 141.830 euro aan dwangsommen.

De eisende partij tekende tegen elk dwangbevel verzet aan. De beslagrechter in de rechtbank van eerste aanleg Limburg, afdeling Tongeren, wees op 7 maart 2024 het verzet tegen het tweede dwangbevel als ongegrond af. Bij verzoekschrift van 15 mei 2024 stelde de eisende partij tegen deze beslissing hoger beroep in.

De eisende partij voerde voor het hof van beroep te Antwerpen aan dat de artikelen 16.4.10 en 16.4.16 van het Vlaams Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (verder: DABM) geen afbreuk kunnen doen aan de algemene betekeningsvereiste conform artikel 1385*bis*, derde lid, van het Gerechtelijk Wetboek, gelijkluidend aan artikel 1, derde lid, van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom. Bijgevolg moest het bestuurlijk dwangsombesluit van 10 december 2020 haar zijn betekend en niet louter bij aangetekend schrijven ter kennis zijn gebracht, opdat de opgelegde bestuurlijke dwangsommen konden verbeuren. De verwerende partij voerde daarentegen aan dat de Eenvormige wet betreffende de dwangsom geen toepassing vindt op bestuurlijke dwangsommen in de zin van artikel 16.4.10 DABM.

Het hof van beroep te Antwerpen stelde zich de vraag of artikel 1385*bis*, derde lid, Gerechtelijk Wetboek, dat overeenstemt met artikel 1, derde lid, Eenvormige wet betreffende de dwangsom, ook van toepassing is op louter bestuurlijke dwangsommen in de zin van het DABM.

De prejudiciële vraag

3. Het hof van beroep te Antwerpen oordeelt dat een uitleg van artikel 1, derde lid, van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom noodzakelijk is om uitspraak te kunnen doen. Bij arrest van 6 februari 2025 heeft het de zaak aangehouden totdat het Benelux-Gerechtshof uitspraak zal hebben gedaan over de volgende prejudiciële vraag:

> *Moet artikel 1, derde lid, van de Eenvormige Beneluxwet betreffende de dwangsom aldus worden uitgelegd dat de voorafgaande betekeningsvereiste enkel van toepassing is op dwangsommen die door hoven en rechtbanken die tot de rechterlijke macht behoren, worden opgelegd dan wel of deze ook van toepassing is op bestuurlijke dwangsommen in de zin van artikel 16.4.10 van het Decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid die door de bij toepassing van artikel 16.4.6 van voornoemd Decreet bevoegde overheidsinstanties*

(burgemeester, de provinciegouverneur, de niet-gewestelijke of gewestelijke toezichthouders voor aangelegenheden die tot hun administratieve bevoegdheid behoren) worden opgelegd?

Het verloop van het geding

4. Het Hof heeft, overeenkomstig artikel 6, vijfde lid, van het Verdrag, een voor conform getekend afschrift van het arrest van het hof van beroep te Antwerpen gezonden aan de partijen en aan de Ministers van Justitie van België, Nederland en Luxemburg.

De partijen hebben de gelegenheid gekregen om schriftelijke opmerkingen te maken over de aan het Hof gestelde vraag.

Voor de eisende partij Christian Du Bois heeft mr. Johan Verbist, advocaat bij het Hof van Cassatie, op 28 maart 2025 een memorie neergelegd.

Voor de verwerende partij Vlaamse Gewest hebben mr. Chris Schijns en mr. Jef Goffings, advocaten aan de balie te Limburg, op 5 mei 2025 een memorie neergelegd.

De Belgische Minister van Justitie heeft op 2 mei 2025 haar schriftelijke uiteenzetting neergelegd.

Advocaat-generaal Ria Mortier heeft op 25 september 2025 schriftelijk geconcludeerd.

Ten aanzien van het recht

5. Uit de Gemeenschappelijke memorie van toelichting van de Benelux-overeenkomst houdende Eenvormige wet betreffende de dwangsom, alsook uit de tekst zelf van de Eenvormige wet betreffende de dwangsom volgt dat de in die wet geregelde dwangsom beschouwd moet worden als een dwangmiddel om de nakoming te verkrijgen van een uitspraak op het gebied van het burgerlijk recht.

De Eenvormige wet is aldus enkel van toepassing op een dwangsom die door een rechter van een Benelux-land wordt opgelegd als dwangmiddel om de nakoming te verkrijgen van een uitspraak op het gebied van het burgerlijk recht.

6. Gelet op zijn artikelen 1, 2 en 3 verplicht de voormelde Benelux-Overeenkomst de Benelux-landen niet om de regeling van de dwangsom als in de Eenvormige wet vervat, op andere gebieden dan het burgerlijk recht van toepassing te doen zijn.

De Benelux-Overeenkomst verzet zich niet ertegen dat het nationale recht bepaalt dat een regeling zoals bepaald in de Eenvormige wet, in haar geheel of gedeeltelijk van toepassing is op andere gebieden dan het burgerlijk recht.

7. De Eenvormige wet is niet van toepassing op een door een overheidsinstantie opgelegde bestuurlijke dwangsom ter afdwinging van bestuurlijke maatregelen.

De Benelux-Overeenkomst verzet zich niet ertegen dat het nationale recht bepaalt dat een regeling zoals bepaald in de Eenvormige wet, in haar geheel of gedeeltelijk van toepassing is op een dwangsom opgelegd door een overheidsinstantie.

8. De prejudiciële vraag dient bijgevolg te worden beantwoord zoals hierna onder 11 weergegeven.

Ten aanzien van de kosten

9. Het Hof moet, volgens artikel 12, eerste lid, van het Verdrag, de kosten vaststellen die op de behandeling voor het Hof zijn gevallen, welke kosten omvatten de honoraria voor de raadslieden van de partijen, voor zover zulks in overeenstemming is met de wetgeving van het land waar het bodemgeschil aanhangig is.

De kosten worden vastgesteld op 1.500 euro.

Het Benelux-Gerechtshof

10. Uitspraak doende op de door het hof van beroep te Antwerpen in zijn arrest van 6 februari 2025 gestelde vraag,

Verklaart voor recht

11. De prejudiciële vraag moet aldus worden beantwoord:

De Eenvormige wet betreffende de dwangsom is enkel van toepassing op een dwangsom die door een rechter van een Benelux-land wordt opgelegd als dwangmiddel om de nakoming te verkrijgen van een uitspraak op het gebied van het burgerlijk recht. De Benelux-Overeenkomst verzet zich niet ertegen dat het nationale recht bepaalt dat een regeling zoals bepaald in de Eenvormige wet, van toepassing is op een dwangsom opgelegd door een overheidsinstantie.

Aldus gewezen op op 16 juni 2026 door F. Delaporte, president, G. Jocqué, Eerste vice-president, M.V. Polak, Tweede vice-président, M.-C. Ernotte, T. Hoscheit en M.-L. Meyer, raadsheren, M. Marchandise, S.J. Schaafsma en H. Wattendorff, plaatsvervangend raadsheren,

en uitgesproken ter openbare zitting te Brussel, op 25 juni 2026 door G. Jocqué, voornoemd, in aanwezigheid van M. Nolet de Brauwere van Steeland, plaatsvervangend Advocaat-Generaal en A. van der Niet, griffier.

A. van der Niet
Griffier

G. Jocqué
Eerste vice-president